

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/795/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

6/2014. (I. 22.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2012. szeptember 26-án előterjesztett **panaszát** a 2014. január 22-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a (...) Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos elektronikus úton terjesztette elő panaszát a Testületnél, abban az alábbiakról számolt be.

2012. szeptember 8-án a panaszos Sz. városban a Z. utcából fordult ki a B. útra gépkocsijával, majd a H. utcában állt meg közúti ellenőrzés miatt. Az ellenőrzést végző rendőrök (azonosító számuk feltüntetve) a szolgálati gépkocsiból kiszállva közölték a panaszossal, hogy telefonálni látták a piros lámpánál, és azt kérdezték, elismeri-e a szabálysértés elkövetését. A panaszos nemmel felelt, hozzátéve, hogy aznap még egyáltalán nem használta a telefonját.

A panaszost ezek után igazoltatták a rendőrök, majd miután nem ismerte el a szabályszegést, közölték vele, hogy feljelentést tesznek ellene, aminek kapcsán az (...) azonosító számú rendőr megjegyezte: „nem baj, hülyegyerek, majd fizetsz 30-at”. A rendőrök ezek után a panaszos iratait elvitték adategyeztetésre.

A panaszos utal rá beadványában, hogy az autója fel van szerelve bluetooth kihangosítóval, telefontartóval és könyöklővel, amiket használ is. Miután a panaszossal szemben három

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

rendőr állította: úgy látták, hogy telefonált, a panaszos szükségesnek tartotta felírni a rendőrök azonosító számát. Ezzel összefüggésben utal rá a panaszos, hogy az (...) azonosító számmal rendelkező rendőr azonosító száma el volt takarva, a pólója bal ujjá fel volt rá hajtva, ezért a panaszos kérte, hogy a számot mutassa meg. A rendőr a kérésnek eleget tett, azonosító számát megmutatta, majd a póló ujját visszahajtotta rá.

Rögzíti a panaszos, hogy elismeri a közlekedési ellenőrzések szükségességét, de sértőnek tarja a rendőrök által tett, fent említett megjegyzést.

Megjegyzi végül a panaszos, hogy 2012. szeptember 8-án megtették ellene a rendőrök a feljelentést, és 2012. szeptember 25-én idézést is kapott a megyei rendőr-főkapitányságra. Sérelmezi a panaszos, hogy az idézésre nincs ráírva, milyen okból kell bemennie a rendőrségre, mikor és milyen bizonyítékot vigyen magával, illetve az iraton egyetlen telefonszamos elérhetőség sem szerepel, csak postafiók cím.

2) A panaszos panaszát 2012. október 20-án postai úton aláírásával erősítette meg, és a Testület által feltett kérdésekre válaszolva a következőket nyilatkozta.

A Testület létezéséről 2012. szeptember 26-án 10 óra 33 perckor a jogiforum.hu internetes oldalon szerzett tudomást, és ez a késedelmes tudomásszerzés volt az oka annak, hogy a panaszát a 8 napos határidőt túllépve küldte meg. A sérelmezett eseményekkel összefüggésben – azonos tartalommal – a rendőrségen is előterjesztette panaszát, amelyre 2012. szeptember 26-án elektronikus levélben kapott választ dr. Cs. T. r. ezredes, rendőrkapitánytól.

A panaszos megjegyzi továbbá azt is, hogy véleménye szerint az általa a rendőrségnek megküldött, 2012. szeptember 8-i panasz e-mail alapján írták meg ellene a feljelentést.

3) A panaszos a Testület rendelkezésére bocsátotta a (...) Megyei Rendőrkapitányság több e-mail címére is elküldött, 2012. szeptember 8-i levelét, aminek a tárgya „közúti ellenőrzés bejelentés”.

A panaszos beadványa a Testülethez megküldött panaszlevél tartalmával megegyezik, így annak ismételt ismertetésétől a Testület eltekint.

4) A panaszos szintén megküldte dr. Cs. T. r. ezredes, rendőrkapitány 2012. szeptember 26-án elektronikus úton megküldött válaszelevelét, amely az alábbiakat tartalmazza.

A rendelkezésre álló adatok szerint a (...) Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály állományába tartozó járőrök feljelentést tettek a panaszos ellen, mert 2012. szeptember 8-án 9 óra 52 perckor a Z. utca és a B. út kereszteződésében úgy közlekedett gépkocsijával, hogy közben kézben tartott mobiltelefont használt. A rendőrök feljelentése alapján a panaszos ellen szabálysértési eljárás indult.

A panaszos 2012. szeptember 8-án előterjesztett beadványát, „mivel az tartalma alapján részben a szabálysértési eljárás alá vont személy nyilatkozatának volt tekinthető”, a rendőrség csatolta a szabálysértési eljárás irataihoz.

A rendőrkapitány ezen felül vizsgálatot tartott annak megállapítása érdekében, hogy az eljáró rendőrök a panaszossal szembeni intézkedésük során betartották-e az előírt udvariassági, magatartási szabályokat. A vizsgálat során nem volt kétséget kizáró módon megállapítható, hogy a rendőrök kulturálatlan módon jártak volna el, rendőrhöz méltatlan magatartást tanúsítottak volna, ezért fegyelmi eljárás elrendelésére nem került sor. Tekintettel azonban a panaszos előadására, a kapitányságvezető parancsnokuk útján felhívta az érintett rendőrök

figyelmét a szakszerű rendőri intézkedésre, és a magatartási, udvariassági szabályok betartására.

5) A panaszos ellen tett szabálysértési feljelentés az alábbi információkat tartalmazza.

A feljelentő rendőrök – D. P. r. törm., V. O. r. őrm., F. K. r. őrm. – álláspontja szerint a panaszos 2012. szeptember 8-án 9 óra 52 perckor a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 3. § (2) bekezdésébe ütköző – „vezetés közben kézben tartott mobiltelefon” – szabálysértést követett el.

2012. szeptember 8-án 9 óra 50 perc körüli időben, szolgálatuk teljesítése során a rendőrök a B. úton haladva észlelték, hogy egy személygépkocsi vezetője telefonál, miközben a Z. utcából kanyarodik jobbra kis ívben a B. útra. Amikor a gépkocsivezető észlelte a szolgálati gépjárművet, letette a telefont. Ezt követően a rendőrök az említett gépkocsi vezetőjét megkülönböztető fény- és hangjelzés segítségével 9 óra 52 perckor megállították a H. utca 2. szám előtt. A vezetőt igazoltatták, majd közölték vele, hogy azért vonták intézkedés alá, mert vezetés közben kezében tartotta mobiltelefonját és használta. A panaszos a rendőröknek azonnal azt felelte, hogy semmit nem hajlandó elismerni, mert nem telefonált, azonban hozzátette, hogy úgyis mindenki a rendőröknek fog hinni, mert ők hárman vannak. Az irat szerint a panaszos megjegyezte: mindent meg fog tenni annak érdekében, hogy bebizonyítsa, hogy nem telefonált, ezért jelentsék őt fel nyugodtan.

A feljelentés rögzíti, hogy a panaszos az intézkedés ideje alatt végig zavartan viselkedett, felírta a szolgálati gépjármű rendszámát, illetve mindhárom eljáró rendőr jelvéyszámát is. Amikor pedig a rendőrök rákérdeztek, hogy miért írja fel az adatokat, annyit felelt, hogy még találkozni fognak.

A rendőrök végül tájékoztatták a panaszost, hogy mivel nem fogadta el a 10 000.- Ft-os helyszíni bírságot, szabálysértési feljelentést tesznek ellene.

6) A panaszos meghallgatására a szabálysértési eljárásban 2012. október 11-én került sor. Annak során a panaszos úgy nyilatkozott, hogy a szabálysértés elkövetését továbbra sem ismeri el, mivel 2012. szeptember 8-án 9 óra 52 perckor járművezetés közben nem használta a telefonját.

Előadása szerint azon a napon az igazoltatásig egyáltalán nem telefonált a készülékkel. A rendőri intézkedést megelőzően a tulajdonát képező gépjárművel közlekedett a Z. utcából kanyarodott ki jobbra kis ívben a B. útra. A közlekedési jelzőlámpa piros jelzésénél állt elsőként a Z. utcában, és várakozás közben a jobb könyökén támaszkodott, felső testével enyhén jobbra dőlve. Utal rá a panaszos, hogy a gépjárműben van gyári könyöklő, és kihangosító, amit le is fényképezett, és a felvételeket a rendőrségen meg is mutatta. Vélhetően ezt a testtartást értették félre a rendőrök, de a panaszos kezében nem volt semmi, csak a fejét támasztotta. A rendőrök a B. úton álltak, a panaszostól megközelítőleg 30 méterre, a piros lámpánál, ahol a harmadikok voltak a sorban. A panaszos megítélése szerint közte és a rendőrök között nem volt akadályozó tényező, ami a panaszos gépkocsijára a rálátást nehezítette volna, a rendőrök azonban azt állították, hogy miután a panaszos észlelte őket, eldobta a telefont a kezéből. Ezt a mozdulatot a panaszos azzal tudja magyarázni, hogy amikor zöldre váltott a lámpa, üresből egyesbe kellett váltania, ezért valóban leengedte a kezét. Megjegyzi a panaszos, hogy miután megállították, a rendőrök nem kérték el tőle a telefonját, amit egyébként a nadrágzsebében hord, és azt a fenti események idején is ott

tartotta. Nem érti továbbá a panaszos, hogy a szabálysértés észlelését követően miért 350 méterrel távolabb állították meg, hiszen közben volt még egy piros lámpa is, amelynél már közvetlenül mögötte álltak a rendőrök. A rendőrök végül akkor állították meg a panaszost, amikor a H. útra kanyarodott.

Utal rá a panaszos, hogy a rendőrök intézkedésével szemben panaszt nyújtott be, továbbá kifogásolta azt is, hogy a címen kívül nem volt feltüntetve más elérhetőség az iraton, pedig legalább egy telefonszám hasznos lenne, de a panasz ezen kifogását is tartalmazza.

A panaszos meghallgatása során kérte, hogy a rendőrség a felvett jegyzőkönyv mellé csatolja a telefon hívásrészletezését, az adott időszak híváslistájáról készített fényképfelvételt, a panaszát, és a gépkocsijáról készített fényképfelvételt is.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból jelen ügy megítélése szempontjából az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

A rendőrség mellékelte a panaszos által is megküldött, I. pontban ismertetett feljelentést, elektronikus levélváltást, a meghallgatásról szóló jegyzőkönyvet, így ezek tartalmának ismételt rögzítésétől a Testület eltekint.

1) A rendőrség mellékelte a 2012. szeptember 19-én kelt, panaszos nevére szóló, közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése miatt folytatott szabálysértési ügyben tartandó meghallgatásra történő idézést.

Az idézés aláírásánál szerepel a szabálysértési előadó neve, illetőleg a Szabálysértési Hatóság címe (a megjelenés helyénél), a fejlécen azonban a rendőri hatóság megnevezésén túl csak annak postafiók címe van feltüntetve.

2) A rendőrség megküldte a K. R. r. szds. által 2012. szeptember 26-án készített feljegyzést is. A feljegyzésben foglaltak szerint a panaszos ügyével kapcsolatban a r. szd. meghallgatta V. O. r.őrm.-t és D. P. r. tőrm.-t, akik mindketten úgy nyilatkoztak, hogy emlékeznek a panaszossal szemben lefolytatott intézkedésre. A meghallgatott rendőrök határozottan tagadták, hogy azt mondták volna a panaszosnak, hogy „Nem baj, hülyegyerek, majd fizetsz harmincat”. Mindkét rendőr úgy nyilatkozott, hogy egy „átlagos” intézkedésről volt szó, amelyet normális hangnemben, kulturáltan folytattak le.

3) A rendőrség mellékelte a P. Zs. r. főrm. szabálysértési előadó által 2012. október 15-én felvett hivatalos feljegyzést is, amelynek tartalma alapján az előadó telefonon értesítette a panaszost az intézkedő rendőrök meghallgatásnak időpontjáról (2012. október 19., 8 óra, 8 óra 30 perc és 9 óra), amit a panaszos tudomásul vett.

4) Az iratok között szerepel a Szabálysértési Hatóság által 2012. október 19-én felvett, D. P. r. törm. meghallgatásáról szóló jegyzőkönyv is.

A jegyzőkönyv tanúsága szerint a meghallgatáson a panaszos is részt vett.

A r.törm. nyilatkozatában előadta, hogy az intézkedést megelőzően a B úton haladtak a K. sor felől a G. utca irányából. Amikor a rendőr észlelte a szabálysértést, beállt a balra kanyarodó sávba, hogy vissza tudjon fordulni a panaszos után, az észleléskor ugyanis három sávnnyira volt a panaszos autójától. A panaszos a Z. utcából jobbra kis ívben kanyarodott a B. útra, a rendőr azt észlelte, hogy a panaszos a bal kezében tartotta mobiltelefonját. A rendőr nyilatkozata szerint azt nem tudja, hogy a panaszos beszélt-e, ő ugyanis csak a kézben fülhöz emelt mobil telefont látta. Tekintettel arra, hogy a rendőr maga is vezetett, nem tudott arra figyelni, hogy a sofőr beszélt-e vagy sem, azonban úgy tudja, hogy a mobiltelefon kézben tartásával már megvalósul a szabálysértés.

Miután a panaszos a B. útra fordult, a rendőr is utána kanyarodott. A rendőr a panaszost a H. utca 2. szám alatti helyen tudta megállítani. A rendőr megjegyzi azt is, hogy az észlelésben nem akadályozta őt semmi, teljesen egyértelmű volt a helyzet. A rendőr kérdésre elmondta azt is, hogy nem emlékszik pontosan arra, hogy a panaszos milyen testhelyzetben ült a gépjárműben, továbbá azt sem, hogy jobbra vagy balra dőlt-e, azonban abban biztos, hogy nem könyökölt és nem támaszkodott. A rendőr azt sem látta, hogy a panaszos mikor tette le a készüléket.

A rendőr végezetül nyilatkozott arról is, hogy a feljelentésben foglaltakat fenntartja.

A panaszos a jegyzőkönyvet maga is aláírta, és az abban foglaltak szerint a tanú által elmondottakra vonatkozóan nem volt észrevétele, kérdése.

5) Megküldte a rendőrség továbbá a Szabálysértési Hatóság által 2012. október 19-én felvett, F. K. r. örm. meghallgatásáról szóló jegyzőkönyvet is.

A rendőr nyilatkozata szerint a B. úton közlekedtek a kórház irányából a város felé, a szolgálati gépjárműben ő a bal hátsó ülésen foglalt helyet. A panaszos a Z. utcából kanyarodott ki a kórház irányába, a rendőr egyik kollégája észlelte vagy úgy látta, hogy a panaszos telefonál, amire a meghallgatott rendőr is odanézett a tőlük balra, kb. 10-12 méterrel távolabb közlekedő panaszos felé. A meghallgatott rendőr emlékei szerint a panaszos bal kezében tartotta telefonját, ezt már akkor látta, amikor a panaszos folyamatosan kanyarodott. A rendőr megjegyzi azt is, hogy furcsának találta, hogy amikor a panaszos észlelte a rendőrautót meglepődött, vagy megrémült, mindenesetre hirtelen „lekapta” bal kezét, ezt követően fordultak utána. A rendőr nem emlékezett az utca nevére, ahol végül a panaszost megállították, illetőleg arra sem, hogy pontosan ki intézkedett a panaszossal szemben, azonban mindhárman ott voltak. Emlékei szerint a panaszos nem ismerte el a helyszínen a szabálysértés elkövetését.

A rendőr megjegyzi azt is, hogy amikor már közvetlenül a panaszos mögött haladtak az úton, a panaszos többször visszatette a bal kezét a feje mellé, továbbá nézegetett a visszapillantó tükörbe, de ekkor a rendőr már nem látott mobiltelefont a panaszos kezében. A panaszos a

helyszínen azt is mondta, hogy a rendőrök megnézhetik a híváslistáját, amelyből látszik, hogy ő nem telefonált.

A panaszos a jegyzőkönyvet maga is aláírta, és az abban foglaltak szerint a tanú által elmondottakra vonatkozóan nem volt észrevétele, kérdése.

6) A rendőrség megküldte az intézkedésben részt vevő harmadik rendőr, V. O. r.őrm. meghallgatásáról szóló jegyzőkönyvet is.

V. O. r. őrm. nyilatkozata szerint az intézkedés napján a B. úton haladtak kollégáival a város felé, a szabálysértés észlelésekor kb. 15 méterre lehettek a panaszostól, ekkor már be is soroltak a balra kanyarodó sávba. A panaszos a Z. utcában állt a piros lámpánál. A rendőr a szolgálati jármű jobb első üléséből észlelte, hogy a panaszos bal kezében mobil telefon van és azt a fülénél tartja. A rendőr arra már nem emlékezett, hogy a panaszos beszélt-e is telefonon, azt azonban megjegyezte, hogy az észlelésben nem akadályozta semmi, egyértelmű volt a helyzet. A rendőr azt nem látta, hogy a panaszos lerakta-e a készüléket, illetőleg, amennyiben igen, úgy mikor tette azt.

A rendőr nyilatkozata szerint a panaszos a szabálysértést a helyszínen nem ismerte el, annyit mondott, hogy ő nem telefonált, ezért került sor a feljelentés megtételére.

A meghallgatáson részt vevő panaszos azt a kérdést intézte a rendőrhöz, hogy az emlékszik-e arra, hogy a panaszos megmutatta, hogy milyen kihangosító van a kocsiban (amelyet ekkor ki is kapcsolt, ami hangjelzéssel járt), illetőleg megmutatta a gépjárműben elhelyezett könyöklőt is. A rendőr a panaszosi kérdésre igennel felelt, megjegyezve azt is, hogy attól, hogy kihangosító van a kocsiban, még nem biztos, hogy azt használta is.

7) A rendőrség megküldte az intézkedést fogantató rendőrök által készített jelentéseket is.

V. O. r. őrm. 2012. november 23-án készített jelentésében az intézkedés előzményeit illetően a meghallgatásán elmondottakat rögzítette.

A jelentésben foglaltak szerint a szolgálati járművel a panaszost megkülönböztető fény- és hangjelzés segítségével 9 óra 52 perckor állították meg a H. utca 2. előtt. Az intézkedést a jelentést készítő rendőr kezdte, közölte nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját, amely közúti ellenőrzés volt. A rendőrök közölték a panaszossal, hogy a KRESZ 3. § (2) bekezdésébe ütköző, vezetés közben kézben tartott mobil rádiótelefon használat szabálysértést követett el. A panaszos erre azonnal azt felelte, hogy ő semmit sem hajlandó elismerni, biztosan nem telefonált, de úgyis mindenki a rendőröknek fog hinni, mert ők hárman vannak. A panaszos megjegyezte továbbá azt is, hogy mindent meg fog tenni annak érdekében, hogy bebizonyítsa, hogy nem telefonált, „jelentsék fel nyugodtan”.

Ezt követően a jelentést készítő rendőr F. K. r. őrm. járőrtársával beült a szolgálati gépjárműbe, hogy a panaszos adatait rögzítsék, valamint priorálják. Eközben másik járőrtársa, D. P. r. őrm. beszélt a panaszossal, azonban a jelentést készítő rendőr nem hallotta, hogy miről beszélnek.

Az adatrögzítés és priorálást követően a rendőrök elmondták a panaszosnak, hogy tekintettel arra, hogy nem fogadja el a helyszíni bírságot, kötelesek feljelenteni szabálysértés elkövetése miatt. A rendőr tájékoztatta a panaszost arról is, hogy panasszal élhet a (...) Rendőrkapitányságon, valamint a Független Rendészeti Panasztestületnél.

Amint a rendőr ezeket közölte a panaszossal, a panaszos felírta a rendőrök jelvéyszámait, amelyek látható helyen voltak elhelyezve a rendőrök ruházatán.

A rendőr a jelentésben végezetül rögzíti azt is, hogy a „nem baj, hülyegyerek, majd fizetsz 30-at” mondat nem hangzott el.

8) D. P. r. törm. 2012. november 25-én készített jelentésében az intézkedés előzményeit illetően szintén a meghallgatásán elmondottakat rögzítette.

Az intézkedést V. O. r. őrm. kezdte meg, azt a jelentést készítő rendőr és F. K. r. őrm. biztosította. A megállítást követően a panaszos azonnal kiszállt a járműből. és megállt amellet. V. O. r. őrm. napszaknak megfelelően köszönt a panaszosnak és közölte vele, hogy a (...) Rendőrkapitányságról vannak, valamint hogy közúti ellenőrzés miatt kéri, hogy a személy- és menetokmányokat adja át. Ezt követően a jelentést készítő rendőr és F. K. r. őrm. is megtette ugyanezt, majd ezt követően a panaszos átadta vezetői engedélyét, személyi igazolványát és laccímkarttyáját, valamint az autó forgalmi engedélyét. A rendőr járőrtársa közölte a panaszossal, hogy a megállítás oka a vezetés közben kézben tartott mobiltelefon volt, amire tekintettel a panaszosnak fel kívántak ajánlani 10.000.-Ft fix helyszíni bírságot. A panaszos azonban nem ismerte el a szabálysértést, ezért közölték vele, hogy szabálysértési feljelentést tesznek ellene az általa elkövetett szabálysértés miatt.

Ezt követően V. O. r. őrm. és F. K. r. őrm. beült a szolgálati járműbe, hogy a panaszos adatait ellenőrizze. Ez idő alatt a jelentést készítő rendőr beszélgetett a panaszossal, aki egy papírt és tollat keresett, hogy fel tudja írni az intézkedő rendőrök szolgálati gépjárművének rendszámát. Erre közölte vele a jelentést készítő rendőr, hogy ne írja fel a rendszámot, mert az alapján nem biztos, hogy beazonosíthatóak lesznek, az intézkedés befejeztével mindhárman megadják jelvéyszámukat. A jelentést készítő rendőr meg is adta jelvéyszámát, amely egyébként jól láthatóan volt elhelyezve a bevetési pólója újján lévő tépőzárás műanyag tasakban.

A jelentést készítő rendőr kollégái az adatlekérés- és rögzítést követően kiszálltak a szolgálati járműből és bediktálták nevüket jelvéyszámukat a panaszosnak. A jelentést készítő rendőr ezt követően felvilágosította a panaszost arról, hogy mivel nem ismerte el a szabálysértést, illetőleg nem fogadta el a neki felajánlott 10.000.- Ft-os helyszíni bírságot, az ellene tett szabálysértési feljelentéssel szemben a (...) Rendőrkapitányság Szabálysértési Alosztályán tud panasszal élni. A panaszos ezt tudomásul vette, és közölte a rendőrökkel, hogy élni is fog ezzel a lehetőséggel.

A rendőrök az intézkedés végén visszaadták a panaszosnak iratait, napszaknak megfelelően elköszöntek tőle. A rendőr rögzíti azt is, hogy a „nem baj, hülyegyerek, majd fizetsz 30-at” kifejezés az intézkedés során (és máskor sem) hangzott el sem tőle, sem társaitól. A rendőr nyilatkozik arról is, hogy a panaszos az intézkedés során azt mondta, hogy be fogja bizonyítani, hogy nem telefonált. Ezzel kapcsolatban a rendőr megjegyzi, hogy a KRESZ 3. § (2) bekezdése nem csak a mobiltelefon használatát tiltja, hanem a telefon kézben tartását is.

Ebből következően nem kell telefonálni ahhoz, hogy valaki ezt a szabálysértést elkövesse, elég csak a telefont kézben tartani, mely tényre a rendőr fel is hívta a panaszos figyelmét.

9) F. K. r. örm. 2012. november 25-én készített jelentésében az intézkedés előzményeit illetően szintén a meghallgatásán elmondottakat rögzítette.

A rendőr a jelentésben rögzíti azt is, hogy az észlelés pillanatában a rendőrautó bal hátsó ülésén tartózkodott. Amikor a panaszos meglátta a járőrautót, hirtelen lehúzta a bal kezét a teste mellé, majd ijedten visszanezett a rendőrök felé. A rendőrök a panaszost a H. utcában vonták intézkedés alá, arra azonban már nem emlékszik, hogy ki kezdte az intézkedést, mindenesetre elkérték a panaszos személy- és menetokmányait, amely kérésnek a panaszos eleget tett. Ezt követően közölték a panaszossal, hogy szabálysértést követett el, amelynek 10.000.- Ft a szankciója. A panaszos a szabálysértés tényét nem ismerte el, állítása szerint nem volt telefon a kezében, továbbá megjegyezte azt is, hogy nyugodtan nézzék meg a híváslistáját. Ezt követően a rendőrök feljelentették a KRESZ 3. § (2) bekezdésébe ütköző (vezetés közben kézben tartott mobiltelefon) szabálysértés elkövetése miatt. A rendőrök az intézkedés során ellenőrizték a panaszos adatait az Országos Köörzési Rendszerben, amelyben nem szerepelt. Az intézkedés végén a panaszos elkérte az intézkedő rendőrök jelvéyszámait, amelyeket felírt egy lapra. Az intézkedés kb. 5-10 percig tartott.

A jelentésben a rendőr rögzíti azt is, hogy a napasznak megfelelően köszöntek a panaszosnak, majd közölték vele azt is, hogy közúti ellenőrzés céljából állították meg (a jelentést készítő rendőr a pontos szövegre három hónap elteltével már nem emlékszik). Az intézkedés végén a rendőrök tájékoztatták a panaszost panasztételi lehetőségeiről is. A panaszosra nézve sértő kifejezést nem használtak.

10) Az iratsomag részét képezik továbbá a panaszos által autója belsejéről készített fényképfelvételek, továbbá a telefonszámára bekért hívásrészletező, illetőleg a telefonjának híváslistájáról készített pillanatkép.

11) A Testület megkereste a (...) Rendőrkapitányságot annak érdekében, hogy az adjon tájékoztatást arról, hogy a panasz alapján folytattak-e le közigazgatási eljárást, illetőleg, hogy a panaszosnak küldött, I. 4) pont alatt ismertetett, hangnemmel kapcsolatos panaszra adott válaszlévelet milyen jogjogcím alapján készítették.

A (...) Rendőrkapitányság r. alezredese válaszléveleiben közölte, hogy a panaszos elektronikus úton megküldött beadványát részben a szabálysértési eljárásban eljárás alá vont személy nyilatkozatának tekintve csatolták a szabálysértési eljárás irataihoz, részben pedig panaszként értékelve, az európai uniós csatlakozással összefüggő egyes törvénymódosításokról, törvényi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről, valamint egyes törvényi rendelkezések megállapításáról szóló 2004. évi XXIX. törvény 141-143. § alapján megvizsgálták, a megállapítottokról a bejelentőt tájékoztatták. A panasz alapján a rendőrkapitányságon közigazgatási eljárás nem indult.

III.

A panaszos beadványából kiderül, hogy a panaszos nem kifogásolta, hogy közúti ellenőrzés keretében intézkedés alá vonták, a szabálysértést azonban nem ismerte el. A panaszos legfőbb kifogása az volt, hogy az egyik rendőr közölte vele, hogy „nem baj, hülyegyerek, majd fizetsz 30-at”. A panaszos emellett a szabálysértési eljárással kapcsolatos kifogásait jelölte meg.

A fentiek alapján a Testület arra a megállapításra jutott, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület mindenekelőtt azt értékelte, hogy rendelkezik-e hatáskörrel a panasz vizsgálatára. E körben vizsgálta egyrészt azt, hogy a panaszos a törvényben meghatározott határidő eltelte után fordult a Testülethez, másrészt pedig döntött hatásköréről az egyes panaszokat illetően.

a) A rendelkezésre álló iratokból kiderült, hogy a panaszos még az intézkedés napján elektronikus úton megküldte a panaszát a rendőrséghez, amelyet a rendőrség 2012. szeptember 26-án részben a szabálysértési eljárásban eljárás alá vont személy nyilatkozatának tekintve csatolt a szabálysértési eljárás irataihoz, részben az – akkor még hatályos – 2004. évi XXIX. törvény 141-143. § alapján megvizsgált.

A panaszos a Testülethez 2012. szeptember 26-án nyújtotta be panaszát. A panaszos a Testület megkeresésére az elkészttséget azzal indokolta, hogy késedelmesen (2012. szeptember 26-án 10 óra 33 perckor a www.jogiforum.hu oldalról) szerzett tudomást a Testület létezéséről.

A rendőrök ezzel szemben nyilatkozataiban rögzítették, hogy tájékoztatták a panaszost panasztételi lehetőségeiről.

A Testület úgy értékeli, hogy a panasztételi jogról történő tájékoztatás megtörténte nem állapítható meg egyértelműen, e tény azonban nem lehet a panaszos hátrányára értékelni, ennek megfelelően hitelesnek fogadta el azon panaszosi állítást, hogy a Testület létezéséről a panasz beadásával egy napon az említett internetes oldalról szerzett tudomást. Erre tekintettel a Testület a panasz kivizsgálásáról döntött.

E körben hivatkozik a Testület arra is, hogy álláspontja szerint a rendőrség tévesen járt el akkor, amikor a panaszos beadványát a 2004. évi XXIX. törvény alapján vizsgálta, ahelyett, hogy az Rtv. 93/B. § szerinti közigazgatási eljárást folytatott volna le, ugyanis a panaszos – a szabálysértési eljárással kapcsolatos panaszain túlmenően – kifejezetten kifogásolta az intézkedő rendőrök által tanúsított hangnemet, amely panasz vizsgálatát az Rtv. alapján kellett volna elvégezni.

Mint ahogy azonban a vonatkozó bírósági joggyakorlat szerint a Testület vizsgálatának hatókörét tekintve kötve van a panaszhoz, a kérelmező jogorvoslathoz való jogának megfelelő érvényesülését nem vizsgálhatta jelen eljárásban.

b) A panaszosnak a szabálysértési eljárással kapcsolatban előterjesztett kifogásaival összefüggésben szükséges tisztázni a Testület hatáskörére irányadó szabályokat.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testület – főszabály szerint – tehát nem vizsgálhatja azt a tevékenységet, amelyet a rendőrség a korábban hatályos szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény, illetőleg a jelenleg hatályos szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény szabálysértési eljárásról szóló törvény alapján végez.

A Testületnek ezért nincs hatásköre vizsgálni a panaszosnak a szabálysértési eljárással (idézés tartalma, bizonyítékok figyelembe vétele) kapcsolatos sérelmeit.

2) A rendőri intézkedés során a rendőrök által tanúsított hangnemmel összefüggésben a Testület az alábbi megállapításra jutott.

A panaszos beadványában úgy nyilatkozott, hogy nincs baja az ellenőrzésekkel, ugyanis azok szerinte szükségesek, azonban a rendőrök kijelentését, miszerint „nem baj, hülyegyerek, majd fizetsz 30-at” súlyosan sértőnek találta.

A II. pontban ismertetett rendőrségi iratokban foglalt rendőri nyilatkozatok szerint a panaszos által említett mondat nem hangzott el egyik intézkedő rendőr részéről sem, a rendőrök elmondása szerint egy „átlagos” intézkedésről volt szó, amelyet normális hangnemben, kulturáltan folytattak le.

A Testület a hangnemmel kapcsolatos panasz vizsgálatával összefüggésben felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglaltakra, melynek második mondata szerint „a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.” Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden

körülmények között elvárható a tisztességes, a másik személy emberi méltóságát szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

E körben a hivatkozik továbbá a Testület a Független Rendőri Szakszervezet főttségének, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főttségének Budapesten, 2007. július 4-én kelt, a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető közös nyilatkozatára (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely megtestesíti az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgál, illetve morális alapot biztosít a rendőrség számára. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrre vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat. Eszerint: „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

Az országos rendőrfőkapitány 2008. szeptember 10-én kelt, 25800/6/2008. RP. sz. határozatában egyetértését fejezte ki ezen indokolással, és a vizsgált panasznak helyt adott. Az országos rendőrfőkapitány a panaszosok „aktív”, esetleg „provokatív” közrehatását illetően azt is kimondta, hogy „az intézkedés alá vont személy provokatív, durva, sértő magatartása nem mentheti az intézkedő rendőr ehhez hasonló viselkedését.”

Sajnálatos módon azonban a Testület a rendelkezésére álló szűkös bizonyítási lehetőségek miatt nem tudta feloldani a panaszos és a rendőrök által előadottak közötti ellentmondást, így **nem tudta megállapítani, hogy az intézkedő rendőrök által tanúsított hangnem miatt sérült-e a panaszos emberi méltóságához való joga.**

IV.

A Testület a fentiek alapján úgy ítélte meg, hogy a panaszos szabálysértési eljárással összefüggésben előterjesztett kifogásainak vizsgálatára nincs hatásköre, továbbá, hogy a bizonyítási lehetőségek szűkössége miatt a rendőrök által alkalmazott hangnemet illetően a panaszos emberi méltóságához fűződő jogának sérelme nem állapítható meg.

A Testület a fentiek alapján az ügynek az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez való áttételéről döntött.

Budapest, 2014. január 22.

Dr. Kozma Ákos
testületi tag (elnökhelyettes)

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület